

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/50/2013
Identifikačné číslo spisu:	2112010264
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lipovský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2112010264.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 20. novembra 2013 v trestnej veci obvineného Z. D. a spol. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 4T 11/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený Z. D. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ivana Žilika, PhD., advokáta v Prievidzi, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, zo dňa 31. januára 2013, sp. zn. 6To 147/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Z. D. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2012, sp. zn. 4T 11/2012, bol obvinený Z. D. (spolu s V. S.) uznaný za vinného zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po tom, ako Z. D. v júli 2011 kontaktoval I. H. a zadal mu vypracovanie cenovej ponuky na zhotovenie betónového základu, ktorú I. H. vypracoval na sumu 12 348 € a následne zaslal na e-mailovú adresu viaeminor@gmail.com , sa po predchádzajúcej vzájomnej dohode Z. D., V. S. a D. I. dňa 31. augusta 2011 v čase okolo 11.00 hod. na čerpacej stanici zn. Slovnaft pri obci Zeleneč, v smere od Bratislavy do Trnavy, stretli s I. H. a pri osobnom rozhovore mu Z. D. povedal, že cenová ponuka mala byť vypracovaná pre jedného z prítomných, ktorého mu predstavil pod menom Peter, avšak v skutočnosti išlo o D. I., ktorý mu povedal, že betónový základ si už dal vyhotoviť za sumu 3 000 €, následne sa ho D. I. spýtal, aký by bol jeho zisk zo zaslanej cenovej ponuky a keď I. H. reagoval tak, že jeho zisk by bol v sume 1 000 € až 1 500 €, tak ho D. I. a po ňom aj obvinený V. S. udreli otvorenou dlaňou za ľavé ucho a povedali mu, že ich ponukou urazil, aby bol rád, že ho nezabijú, vulgárne mu nadávali s tým, že im musí zaplatiť 12 000 €, lebo takých ako on zakopávajú v jarkoch a ak nezaplatí, tak mu to ukážu inak, načo im I. H. z obavy o svoj život a zdravie prisľúbil, že požadovanú sumu zaplatí, po čom sa

rozišli a v ten istý deň v čase okolo 17.00 hod. na námestí v obci Chtelnica Z. D. pri opätovnom stretnutí I. H. oznámil, že D. I. a V. S. prehovoril a postačuje im zaplataenie 6 000 €, pričom dodal, že „uvedenú sumu musí určite zaplatiť, inak mu urobia peklo, a že sú to drsní chlapi od N. C.“.

Okresný súd obvinenému Z. D. podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2 a ods. 3 Tr. zák., uložil trest odňatia slobody na 4 roky; podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvinený na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku Okresného súdu Trnava podali obvinení Z. D. a V. S. odvolania, ktoré Krajský súd v Trnave uznesením z 31. januára 2013, sp. zn. 6To 147/2012, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený Z. D. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní obvinený namietal, že skutok, za ktorý bol odsúdený, nespáchal, pretože nebolo preukázané, že by spoločným konaním iného násilím, hrozbou násilia nútil, aby niečo konal. Podľa názoru obvineného v konaní absentuje dôkaz o tom, že dňa 31. augusta 2011 v čase okolo 11.00 hod. išiel obvinený na stretnutie k čerpacej stanici Slovnaft pri obci Zeleneč, po predchádzajúcej spolupráci, ktorá mohla smerovať k spáchaniu trestného činu. Je nepochybné, že celé stretnutie dňa 31. augusta 2011 inicioval D. I.. Aj samotné vyhrážanie voči poškodenému I. H. realizoval slovne I., pričom poškodeného najmenej jedenkrát udrel a žiadal od neho zaplatiť sumu 12 000 €. Údajná dohoda a spoločné konanie vyplýva len z výpovede svedka D. I., ktorého vec bola vylúčená na samostatné konanie. Jeho výpoveď nemožno považovať za vierohodnú, nakoľko sa dohodol s prokurátorom za účelom dosiahnutia čo najvýhodnejšieho postavenia pre seba.

Obvinený namietal, že postupom prokurátora, ktorý umožnil, aby sa z obvineného D. I. stal kľúčový svedok proti obom obvineným, boli zjavne porušené ustanovenia Trestného poriadku (v zmysle § 2 ods. 7, ods. 10 Tr. por., § 228 ods. 3 Tr. por.). Cieľom prokurátora nebolo úplné zistenie skutkového stavu, nakoľko je zrejmé, že práve D. I. bol ten, ktorý svojim konaním zasiahol do objektu chráneného trestným zákonom (voči poškodenému I. H.).

Obvinený tiež namietal, že odsudzujúce rozhodnutie súdu bolo založené na výpovedi svedka, ktorý bol zaujatý proti obom obvineným a za túto usvedčujúcu výpoveď získal výhodu v podobe podmieneného zastavenia trestného stíhania, ktoré sa voči nemu viedlo.

V závere dovolania navrhol, aby najvyšší súd v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por. a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil celý výrok o vine a treste ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine podklad.

K dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorý považoval dovolanie obvineného za nedôvodné. Z odôvodnenia dovolania vyplýva, že obvinený namietal spôsob, akým súdy vyhodnotili dôkazy vykonané v priebehu konania, pričom takáto námietka nezakladá dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Z dovolania obvineného však nie je zrejmé, ktoré konkrétne dôkazy považoval za také, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ namietal spôsob, akým bol v konaní vypočutý svedok I., prokurátor poukazoval na to, že uvedený svedok bol vypočutý v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Osoba, ktorej vec bola vylúčená na samostatné konanie, môže v pôvodnom konaní (proti ďalším spolupáchateľom) vypovedať v procesnom postavení svedka. V tejto súvislosti prokurátor uviedol, že výpoveď svedka I. bola len jedným z dôkazov, na základe ktorých bol obvinený D. uznaný

za vinného. Pokiaľ obvinený namietal nedôveryhodnosť svedka, táto opäť súvisí s hodnotením dôkazov, čo nemôže byť dôvodom pre podanie dovolania.

Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol, nakoľko nie sú naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Z obsahu dovolania podaného obvineným je zrejmé, že obvinený predovšetkým namietal spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa hodnotili vykonané dôkazy.

Najvyšší súd pripomína, že proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Je teda výlučne na úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a tieto následne vyhodnotí podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (nezákonne vykonané dôkazy), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že Okresný súd Trnava vykonal dokazovanie zákonným spôsobom, v rozsahu postačujúcom na ustálenie skutkových okolností, čo následne potvrdil aj Krajský súd v Trnave.

Čo sa týka námietky obvineného, že v konaní proti nemu vypovedal D. I. v procesnom postavení svedka, hoci v uvedenej trestnej veci vystupoval najskôr ako spoluobvinený, najvyšší súd poznamenáva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania, z 3. januára 2012, ČVS: PPZ-310/BOK-ZA-2011 (č.l. 25), bola trestná vec obvineného D. I. podľa § 21 ods. 1 Tr. por. vylúčená na samostatné konanie z dôvodu, že obvinený I. požiadal o začatie konania o dohode o vine a treste. Skutočnosť, že obvinený I. následne vypovedal v konaní proti oboj obvineným Z. D. a V. S. v procesnom postavení svedka je v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, a preto nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je ďalej zrejmé, že obvinený namietal zistený skutkový stav.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu

skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nie je možné, s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci tak, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., zo spáchania ktorého bol obvinený (spolu s V. S.) uznaný za vinného.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na verejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.